

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verlag over de doorlichting van Vrije Basisschool te JETTE

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	4259
Instelling	Vrije Basisschool
Directeur	Veronique VANHERCKE
Adres	Léon Theodorstraat 167 - 1090 JETTE
Telefoon	02-423.42.65
Fax	02-425.47.50
E-mail	vh@sint-pieterscollege.be
Website	www.sint-pieterscollege.be
Bestuur van de instelling	VZW Sint-Goedele Brussel
Adres	Verheydenstraat 39 - 1070 ANDERLECHT
Scholengemeenschap	Sint-Goedele Brussel Basisonderwijs 1
Adres	Verheydenstraat 39 - 1070 ANDERLECHT
CLB	Vrij CLB Pieter Breughel
Adres	Opzichterstraat 84 - 1080 SINT-JANS-MOLENBEEK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	17-02-2014, 18-02-2014, 20-02-2014, 21-02-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	21-02-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	13-03-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Frank Verstraelen
Teamleden	Ingrid Van Peel
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	14
3.1.1.6 Lager onderwijs: leren leren	17
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	18
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	19
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	20
4.2 Sociale en emotionele begeleiding.....	21
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?.....	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken

(zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - het onderwijsaanbod
    - de uitrusting
    - de evaluatiepraktijk
    - de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool Sint-Pieterscollege telt twee vestigingsplaatsen in het centrum van Jette. De campus van de ene vestigingsplaats wordt gedeeld met een secundaire school en de tweede met het Franstalig onderwijs. Om tegemoet te komen aan het capaciteitsprobleem werd drie jaar geleden in Laken een derde vestigingsplaats opgestart. Heel wat kleuters en leerlingen zijn afkomstig uit gezinnen waar Nederlands niet de thuistaal is.

De onderwijsinspectie onderzocht tijdens de doorlichting het nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie in de kleuterafdeling. In de lagere afdeling werden de realisatie van de eindtermen voor Nederlands en wereldoriëntatie en het nastreven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor 'leren leren' nagegaan. Daarnaast onderzocht de inspectie hoe de school de professionalisering van haar teamleden en de sociale en emotionele begeleiding organiseert en de kwaliteit ervan bewaakt en hoe het algemeen beleid van de school vorm krijgt.

Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de kleuteronderwijzers doelgericht inspanningen leveren om een evenwichtig en zo volledig mogelijk aanbod voor de ontwikkelingsdoelen van Nederlands en wereldoriëntatie na te streven. Naast een koepel eigen instrument gebruikt het team in groeiende mate de leerplannen om een doordacht en volledig aanbod te voorzien, uit te voeren en te evalueren. Een duidelijke planning leidt tot uitdagende hoeken en rijke activiteiten met functioneel gekozen materialen en werkvormen. De kleuters krijgen zo heel wat ontwikkelings- en leeransen, voornamelijk op het vlak van taalverwerving. Hun welbevinden en betrokkenheid vormen een duidelijk kader om te evalueren of het aanbod passend is en voldoende uitdagend. De kleuteronderwijzers nemen hun opdracht daadkrachtig op en begeleiden de kleuters op een gelijkgerichte manier. Ze hebben daarbij voldoende oog voor het creëren van een krachtige, uitdagende leeromgeving. Ze zijn zich bewust van wat goed hedendaags kleuteronderwijs is en realiseren dit door onderling overleg en samenwerking.

In de lagere afdeling realiseert het team de eindtermen voor Nederlands en wereldoriëntatie in voldoende mate. De leerkrachten gebruiken een onderwijsleerpakket voor Nederlands om een gradueel onderwijsleeraanbod en –proces te verzekeren. Hierbij is de aandacht voor alle domeinen vrij evenwichtig. De actuele aanpak zorgt ervoor dat leerlingen meer een aanbod op maat krijgen, waardoor ze op eigen tempo en/of niveau kunnen leren. Via een vlotte organisatie en de passende inzet van middelen en personeel zorgt het team voor een structurele leerbegeleiding.

Ook voor wereldoriëntatie gebruikt het team recent een onderwijsleerpakket. De leerkrachten werken op dit moment aan de volledigheid van hun aanbod. De huidige praktijk biedt garanties om in voldoende mate tegemoet te komen aan de maatschappelijke verwachtingen. Leerkrachten hanteren activerende werkvormen om leerlingen in toenemende mate een onderzoekshouding bij te brengen. Het gebruik van het pakket leidt tot een onderwijs dat ondanks de toevoeging van eigen thema's en/of projecten nog veeleer cursorisch wordt benaderd. Ook de mate waarin naast kennisverwerving ook de verwerving van inzichten en de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes evenwichtig aan bod komen, kan nog verder worden geoptimaliseerd.

De leerkrachten van de lagere afdeling streven de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' voldoende na. Ze benutten vele gelegenheden binnen de verschillende leergebieden om te werken aan deze eindtermen. Het geheel aan leerkrachtinitiatieven biedt vele kansen aan de leerlingen om verantwoordelijkheid voor het eigen leren op te nemen. De ontwikkeling van zowel oplossings-, studeer- als planningsvaardigheden en van houdingen en overtuigingen krijgt een plaats in het onderwijsleerproces.

Het algemeen beleid van de school is zeer degelijk uitgebouwd. De school is geëvolueerd naar een lerende organisatie binnen een vorm van gedeeld leiderschap. Het team investeert in visieontwikkeling, in middelen om het onderwijs vorm te geven en in bijbehorende afspraken en procedures. In combinatie met een doordacht personeelsbeleid en een sterk verantwoordelijkheidsgevoel bij alle teamleden leidt dit tot een doelgerichte organisatie van het onderwijs.

Dit komt onder meer tot uiting in de wijze waarop de school de professionalisering van haar teamleden en de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen realiseert. Het team besteedt duidelijk aandacht aan zowel de doeltreffendheid en de (verdere) ontwikkeling als aan de doelgerichtheid en de ondersteuning bij deze processen. Het beleidsvoerend vermogen van de school getuigt van een doordachte en strategische benadering, waarbij de eigenheid van de school én de maatschappelijke verwachtingen op een evenwichtige manier met elkaar worden verzoend.

Het onderzoek naar aspecten van de regelgeving wijst uit dat de school de onderzochte regelgeving respecteert.

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne na.

De onderwijsinspectie sluit deze schooldoorlichting af met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen', voor de overige erkenningsvoorwaarden en voor de erkenningsvoorwaarde 'woonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. De school beschikt over voldoende beleidsvoerend vermogen en een groot draagvlak om het huidige ontwikkelingsproces op de ingeslagen weg voort te zetten en zo de onderwijskwaliteit te borgen en verder te verbeteren. De inzet en het engagement van dit enthousiaste en deskundige schoolteam zijn belangrijke troeven om de toekomstige uitdagingen in het Brusselse onderwijs kwaliteitsvol aan te gaan.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

leren leren

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands doelgericht na. De kleuteronderwijzers slagen erin een zeer talige leeromgeving te creëren, waardoor de kleuters vele kansen tot taalverwerving of –ontwikkeling worden geboden. De verschillende domeinen en de bijbehorende (leeftijds)specifieke doelen zijn richtinggevend voor het onderwijsleeraanbod en –proces.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. De thematische benadering leidt tot een gradueel en geïntegreerd onderwijsleeraanbod. De kleuteronderwijzers creëren een krachtige leeromgeving waarin kleuters heel wat kansen op maat krijgen om de werkelijkheid te ontdekken en te exploreren en hierbij te leren.

3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De kleuteronderwijzers organiseren een samenhangend, thematisch onderwijsleeraanbod en een bijbehorend onderwijsleerproces. Ze slagen er op die manier in om zowel thema's aansluitend bij de interesses en de leefwereld van de kleuters als kalender- en seizoensgebonden thema's uit te werken. De werkelijkheidsgerichtheid van het aanbod speelt een belangrijke rol bij de bepaling van de onderwijsleeractiviteiten. Eigen aan de thematische benadering is de geïntegreerde wijze waarop de leergebieden en de onderliggende domeinen in onderlinge samenhang aan bod komen.

Een planningsinstrument van de onderwijskoepel vormt het referentiekader om passende doelen te selecteren en een samenhangend en evenwichtig onderwijsleeraanbod en –proces te voorzien. Sinds vorig schooljaar investeert het team in de optimalisering van de planningsmethodiek. De kleuteronderwijzers beogen daarbij een verhoging van de transparantie en de doelgerichtheid van de planning van de activiteiten binnen hun thema's. Door het gebruik van een digitaal planningsinstrument selecteren de kleuteronderwijzers leerplandoelen per leergebied en domein. Ze vertrekken vanuit de beginsituatie van de leerlingen om doelen, in het bijzonder deze die ze systematisch moeten nastreven, voorop te stellen. Deze selectie is richtinggevend voor de concrete uitvoering van de activiteiten en deze planningsmethodiek maakt het leerkrachten mogelijk om formeel doelen die impliciet of expliciet aan bod komen van elkaar te onderscheiden. De mate waarin leerkrachten dit onderscheid hanteren om te bewaken dat alle doelen met een voldoende didactische frequentie aan bod komen, kan nog worden geoptimaliseerd.

Het gebruik van een weekplanning leidt tot een evenwichtige keuze van leerinhouden, tot de invulling en verrijking van de hoeken en de bepaling van het nevenaanbod. Leerkrachten wenden hiertoe een veelheid aan bijkomende bronnen en materialen aan.

Opvallend is de structurele zorg die de kleuteronderwijzers besteden aan het creëren van een positief en stimulerend pedagogisch klimaat. De socio-emotionele ontwikkeling neemt hierbij een belangrijke plaats in, in het bijzonder het welbevinden en het (positief) zelfbeeld van de kleuters. Op die manier bouwen de kleuteronderwijzers een veilige leeromgeving uit waarin de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie een zeer uitgesproken plaats krijgen. De achterliggende visie en de uitgangspunten van beide leerplannen zijn duidelijk herkenbaar in de praktijk.

In de schoolwerkplanning is er permanent aandacht voor het ontwikkelen van de taalvaardigheid. De school werkt vanuit een uitgesproken visie op woordenschatverwerving. Om tegemoet te komen aan de noodzakelijke voorwaarde voor een succesvolle taalontwikkeling ligt het accent in het onderwijsleeraanbod op het verwerven en actief gebruiken van 'veel' woordenschat. Het team maakte afspraken met betrekking tot doelen, inhouden, materialen, werk- en organisatievormen en gezamenlijke activiteiten of projecten. Deze afspraken zijn mee richtinggevend voor de bepaling en uitvoering van het onderwijsleeraanbod en –proces.

Naast specifieke activiteiten aangestuurd door de klas- of de GOK-leerkracht bieden de bij het thema verrijkte hoeken en/of het nevenaanbod heel wat kansen tot taalverwerving en/of –ontwikkeling. De leerkrachten ondersteunen de kleuters doelgericht om met de talige aspecten van het thema aan de slag te gaan. De realiteits- en/of functionaliteitswaarde speelt hierbij een belangrijke rol. De aanpak van taalverschillen vormt indien nodig een invalshoek voor het onderwijsleeraanbod en –proces. Leerkrachten laten daarbij het aanleren van Nederlands sterk aansluiten bij de interesses en de behoeften van de kleuters. De kleuteronderwijzers richten zich voortdurend op de ontwikkeling van de communicatieve vaardigheden bij hun kleuters. Luisteren en spreken staan dan ook centraal in het onderwijsleeraanbod. Heel wat gevarieerde activiteiten zoals kringgesprekken, vertellen, voorlezen en de organisatie van taalspelletjes en rollenspelen alsook de verrijking van de hoeken bieden de kleuters veel impulsen om actief en interactief met elkaar te spelen en te communiceren. Ontluikende geletterheid en schrijfgedrag krijgen aandacht via het gebruik van pictogrammen, leesfriezen en/of ander visueel materiaal. Kleuters ervaren op die manier de communicatieve waarde van geschreven of gedrukt materiaal. Tijdens de lessen lichamelijke opvoeding krijgt ook de instructietaal een belangrijke rol bij interactieve spel- en bewegingsvormen. Kleuters krijgen vele kansen tot (talige) expressie van hun beleving.

De aandacht voor wereldoriëntatie zit ingebed in de thematische benadering van het onderwijsleerproces. De leef- en belevingswereld van de kleuters vormt de invalshoek voor de uitwerking van de thema's. Afhankelijk van het onderwerp krijgen de verschillende domeinen een meer vooraanstaande plaats. Het jaarthema wordt in samenwerking met de hele school opgezet. Deze keuze daagt het team uit om een gedifferentieerd aanbod en proces te voorzien, waarbij onderlinge afstemming via intens overleg noodzakelijk is.

De geïntegreerde aanpak leidt tot een duidelijk en horizontaal samenhangend geheel waardoor de werkelijkheid wordt ontdekt en geëxploreerd. Kleuters krijgen hierbij heel wat kansen tot handelen, denken en verwoorden, waarbij

zowel de verwerving van kennis en inzichten als de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes op hun niveau ruim aan bod komen. De stimulerende, waarderende en begeleidende rol van de kleuteronderwijzers biedt de kleuters heel wat gelegenheden tot zelfontdekkend leren.

De werkelijkheidsgerichtheid komt onder meer tot uiting in de bij het thema horende geleide activiteiten en de verrijkte hoeken. Het gebruik van realia en de organisatie van meerdere leerwandelingen verhogen de werkelijkheidswaarde. De inbreng van de kleuters is een aangrijpingspunt om het aanbod te verruimen en nog sterker aan te sluiten bij hun beginsituatie en interesses.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De school kiest bewust niet voor kleine klasgroepen, maar voor een ruime en doelgerichte ondersteuning door GOK-leerkrachten. Hierdoor zijn meerdere leerkrachten verantwoordelijk voor de begeleiding van een leeftijdsgroep. Door deze vorm van teamteaching worden de kleuters op een efficiënte wijze ondersteund en begeleid en wordt de 'leertijd' optimaal aangewend.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Zowel voor Nederlands als wereldoriëntatie beschikt het team over diverse bronnen zoals onder meer didactische publicaties en naslagwerken en over vele materialen zoals prentenboeken, spelletjes, prenten, kalenders en computerprogramma's. Dit alles wordt doordacht aangewend.

Ook de inrichting en het gebruik van de nochtans niet ruime klaslokalen, de speelplaats en de schoolomgeving dragen bij tot het creëren van een leerrijke omgeving, waarin de kleuters heel wat ontwikkelingsimpulsen krijgen.

De kleuteronderwijzers besteden via formeel en frequent inhoudelijk overleg ook aandacht aan de onderlinge afstemming van de leermiddelen en materialen. Op die manier creëren ze ook een graduele opbouw in het gebruik van ontwikkelingsmaterialen die garanties biedt voor de aansluiting bij de beginsituatie en de didactische leeftijd van de kleuters.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Om aan te sluiten bij de beginsituatie en de ontwikkeling van de kleuters volgen de kleuteronderwijzers heel wat procedures en gebruiken ze meerdere instrumenten. Overgangsgesprekken, frequente observaties, de screening van welbevinden, betrokkenheid en competenties en de periodieke screening van de vorderingen van de kleuters resulteren in een duidelijk en vrij evenwichtig beeld van de ontwikkeling. Indien nodig verfijnt het team de verworven informatie nog via onder meer (extra) observaties door de bij de klasgroep betrokken zorgleerkracht. De bespreking tussen de klasleerkracht en deze zorgleerkracht leidt veelal tot een helder beeld van de beginsituatie van de kleuters, de verschillen binnen de klasgroep en de specifieke noden van de individuele kleuter.

De verhouding tussen de bij het thema vooropgestelde doelen en de activiteiten en de gebruikte evaluatievormen en bijbehorende registratiedocumenten is transparant. Er is afstemming tussen het referentiekader voor de planning en het kindvolgsysteem, waardoor leerkrachten geen 'vertaalslag' moeten maken om de ontwikkeling van de kleuters correct in kaart te brengen. Het kindvolgsysteem bevat nog minder directe items die verband houden met de doelen en inhouden van wereldoriëntatie. Het team is zich hiervan bewust.

Het complementair gebruik van eigen evaluatievormen en genormeerde testen leidt tot een degelijk inzicht in de eigenheid en de beginsituatie van de kleuters op heel wat terreinen.

Begeleiding	De leerbegeleiding maakt wezenlijk deel uit van het ‘denken en doen’ van de
Leerbegeleiding	kleuteronderwijzers. Het intern leiderschap ontwikkelde samen met het team
<i>Beeldvorming</i>	een duidelijke visie op de wijze waarop de klasleerkrachten en de
<i>Zorg</i>	zorgleerkrachten de leerbegeleiding in de praktijk gestalte (dienen te) geven.
	Binnen deze visie is de klasleerkracht, structureel ondersteund door de GOK- leerkracht, verantwoordelijk voor de eerstelijnszorg, waarbij zowel preventie als differentiatie en remediëring in de focus staan. De kindgerichte en stimulerende begeleidingsstijl van de leerkrachten heeft niet enkel een positieve invloed op de benadering van het reguliere aanbod, maar draagt ook wezenlijk bij tot de kwaliteit van de ontwikkelingsgerichte impulsen, acties en interventies binnen de leerbegeleiding. Het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters vormen hierbij belangrijke criteria. Het team focust op de positieve kenmerken van de kleuters als aanknopingspunt voor hun begeleiding.
	De klasleerkrachten slagen er algemeen in om een krachtige leeromgeving met een sterk preventief karakter te creëren. Kleuters krijgen vele kansen om op hun niveau in te gaan op het aanbod en via ontdekken, exploreren en experimenteren al spelend te ontwikkelen. Klasleerkrachten gaan geregeld in op wat kleuters aanreiken, geven extra impulsen en verrijken de hoeken.
	Verschillen in beginsituatie en ontwikkeling vormen structureel het uitgangspunt om te differentiëren binnen de klasgroepen. Klasleerkrachten bepalen afhankelijk van de doelen en de aard van de activiteit of het aanbod klassikaal, in groepjes of individueel gebeurt. Afhankelijk van de organisatievorm differentiëren ze onder meer in materialen en/of begeleiding.
	De beginsituatie van de individuele kleuter is sterk bepalend voor het aanbod en de ontwikkeling van de zelfsturing. Binnen de leerbegeleiding hebben de kleuteronderwijzers een zorgopdracht waardoor ze naast de concrete zorginterventies een gericht zorgaanbod voorzien. De ontwikkelingsondersteuning voor taal krijgt hierin een duidelijke plaats.
	Kleuters met specifieke noden, waarbij de activiteiten van de klasleerkracht en de zorginterventies onvoldoende effect bereiken, worden besproken op een multidisciplinair overleg. Dit overleg resulteert onder meer in afspraken voor verdere opvolging, de formulering van een meer uitgeklaarde zorgvraag en de bepaling van nieuwe interventies, de optie voor een gesprek met ouders of de verwijzing naar externe hulpverlening.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De leerkrachten realiseren de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate. Het consequent gebruik van een onderwijsleerpakket garandeert een gradueel opgebouwd aanbod waarbij de aandacht voor zowel de communicatieve vaardigheden als de lees- en schrijfvaardigheid opmerkelijk is.

Curriculum	De school wil voor elke leerling de lat hoog leggen. Binnen een prioritair en
Onderwijsaanbod	gedragen talenbeleid bekleedt de taalopvoeding een belangrijke plaats in deze
<i>Referentiekader</i>	school. Het team werkt aan visievorming en implementeert de acties hierrond
<i>Planning</i>	stapsgewijs.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	Het aangewende onderwijsleerpakket richt zich uitgesproken op functioneel
<i>Brede harmonische vorming</i>	taalgebruik en vormt het referentiekader om het onderwijsleeraanbod en –
<i>Actief leren</i>	proces voor Nederlands op een gelijkgerichte en samenhangende wijze gestalte te geven. De leerkrachten passen doelbewust de methodiek van het pakket toe, zodat de aandacht voor strategisch onderwijs en de nadruk op onder meer de betekenisonderhandeling opvallend aanwezig zijn.

Dit onderwijsleerpakket is duidelijk richtinggevend bij de invulling van de verschillende domeinen voor Nederlands, waardoor de volledigheid en de graduele opbouw van het onderwijsleeraanbod worden gegarandeerd. De ontwikkeling van de lees-, spreek- en luistervaardigheid blijft prioritair, maar ook de planning van de overige domeinen wordt consequent gevolgd.

Het team focust structureel op de ontwikkeling van technisch en begrijpend lezen en onderneemt heel wat acties om het lezen van de leerlingen te bevorderen. Bijzondere aandacht gaat naar de ontwikkeling van de basisvaardigheden en een sterke investering in het aanvankelijk/technisch en het begrijpend lezen. Leerkrachten benutten naast het materiaal uit het onderwijsleerpakket ook andere tekstbronnen om aan te sluiten bij de interesses van de leerlingen. De verhoogde frequentie van leesmomenten en het gebruik van meerdere werk- en organisatievormen bieden leerkrachten heel wat kansen om de leesvaardigheid én het leesplezier bij de leerlingen positief te beïnvloeden. Periodieke bezoeken aan de plaatselijke bibliotheek en leesbevorderende acties stimuleren de leerlingen.

Spelling krijgt een prominente plaats binnen het leergebied. De ontwikkeling van de basisvaardigheden en van de deelvaardigheid spellen krijgt heel wat aandacht. Om de spellingvaardigheid bij de leerlingen te verhogen, werd het reguliere aanbod in het onderwijsleerpakket aangevuld met een schooleigen spellingstrategie en 'onthoudverhalen'. Op die manier wil het team de schrijf- en spellingvaardigheid van de leerlingen versterken. Voor het domein taalbeschouwing baseren de leerkrachten hun aanbod op het onderwijsleerpakket. De focus ligt hierbij op woordenschatverwerving en 'preteaching', reflectie op de betekenis van niet-talige elementen en op taalgebruik binnen het communicatieschema. Ook de focus op de integratie van (inter)culturele gerichtheid is opvallend.

Alle leerkrachten besteden aandacht aan de ontwikkeling van een respectvolle luisterhouding en een doelgerichte spreekvaardigheid. Hierbij vallen het voortdurend reflecteren en beschouwen omtrent deze deelvaardigheden op. Leerkrachten zijn zich in sterke mate bewust van de leerplandoelen om alle taalvaardigheden intentioneel aan bod te laten komen. Ook doelen van luisterbeleving en de ontwikkeling van luisterattitudes en gespreks- en correspondentievaardigheden krijgen een prominente plaats in het onderwijsleeraanbod en –proces. De school heeft afspraken over het gebruik van het Standaardnederlands in en buiten de klas.

Opvallend sterk is de aandacht die het team heeft voor de samenhang met andere leergebieden. In de meeste klassen sluiten, waar mogelijk en zinvol, de thema's op inhouden voor wiskunde en wereldoriëntatie aan.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

In alle leerjaren verloopt de ondersteuning door de onderscheiden zorgleerkrachten erg efficiënt. Door de vanuit het overleg gemaakte afspraken is de samenwerking met de klasleerkrachten vlot en doelgericht. Duidelijke instructies, flexible werkvormen en een taakgerichte werking resulteren dan ook in actief lerende klasgroepen, waardoor de onderwijstijd optimaal wordt benut.

Materieel beheer De leerkrachten beschikken over voldoende materialen om de leerplandoelen te kunnen realiseren. Ze trachten via het gebruik van aanvullende
Uitrusting onderwijsleerpakketten en bijkomende oefenstof het onderwijs te verlevendigen
Leermiddelen of op de verschillen tussen de leerlingen af te stemmen. Dit resulteert in een relevant en gradueel opgebouwd aanbod over de leerjaren heen. In de meeste klassen is er een breed boekenaanbod om de leesmotivatie positief te beïnvloeden.

Naast het standaardmateriaal beschikt de school eveneens over meer op remediëring en differentiatie gerichte leermiddelen die passend worden aangewend.

Opmerkelijk is de aandacht voor de gestructureerde klaswanden waarbij de doorgaande lijn in woordkaarten, wandplaten, heuristieken en strategieën opvalt. Het functioneel en doelgericht gebruik hiervan biedt de leerlingen een duidelijk referentiekader, houvast en ondersteuning.

Evaluatie Om de vorderingen van de leerlingen in kaart te brengen hanteren de

Evaluatiepraktijk leerkrachten de evaluatievormen van het onderwijsleerpakket. Zowel aspecten

Evenwichtig en representatief

Kindvolgsysteem

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

van de lees-, schrijf-, spreek- en zelfs luistervaardigheden worden consequent in kaart gebracht en opgevolgd. Geregeld gebruiken ze ook zelfgemaakte toetsen om zich een meer verfijnd of aanvullend beeld te vormen of om aan te sluiten bij het additionele aanbod, in het bijzonder voor spelling. Het gebruik van fouteninventarissen en/of –analyses om een duidelijk beeld te krijgen van de oorzaak van de gemaakte fouten heeft een prominente plaats binnen de evaluatiepraktijk.

De school besteedt extra zorg aan het evalueren van (technisch) lezen en spelling. Om een meer objectieverbaar en verfijnder beeld van de beginsituatie van de leerlingen te verwerven beschikt het team over genormeerde testen. Recent maakt de school gebruik van een digitaal leerlingvolgsysteem, waardoor de vorderingen van elke leerling binnen het overzicht van de schoolloopbaan worden geregistreerd. Dit biedt bijkomende mogelijkheden om evaluatiegegevens op een hoger niveau te verwerken om zo de leeropbrengsten van het leergebied in kaart te brengen. De school heeft reeds langer de cultuur de uit het leerlingvolgsysteem aangeleverde informatie in functie van zowel de leerbegeleiding als de interne kwaliteitbewaking aan te wenden.

Evaluatie De rapportering voor Nederlands geeft, naast de omschrijving van de

Rapporteringspraktijk geëvalueerde inhouden van de verschillende domeinen, concrete, gerichte en

Evenwichtig en volledig

Interne en externe

communicatie

ondersteunende toelichtingen. Hierdoor zijn deze niet enkel voor de ouders informatief maar ook ontwikkelingsgericht en positief naar de individuele leerling toe.

Begeleiding De huidige leerbegeleiding voor het bereiken van de doelen voor Nederlands

Leerbegeleiding toont aan dat het aangewende onderwijsleerpakket als norm fungeert.

Beeldvorming

Zorg

Leerkrachten volgen de moeilijkheden en vorderingen van hun leerlingen op en zijn, in samenspraak en samenwerking met de zorgleerkrachten, verantwoordelijk voor de eerstelijnszorg. Die gebeurt door vormen van verlengde en gedifferentieerde instructie en door middel van gedifferentieerde of remediërende taken tijdens de zelfstandige werkvormen.

De beeldvorming gebeurt op basis van observaties en een brede gegevensverzameling. De ondersteuning door de zorgleerkracht is op een doordachte en flexibele wijze in de klaswerking geïntegreerd, onder meer in het kader van de leesbegeleiding. Ze verloopt vooral vraaggestuurd en zoveel mogelijk preventief. Zo worden leerlingen met taalproblemen of –achterstanden

in wisselende niveaugroepen ingedeeld. Afhankelijk van de specifieke noden worden specifieke zorginterventies voorzien.

Algemeen spelen de leerkrachten flexibel in op noden die zich voordoen en differentiëren ze spontaan. Ze hebben hierbij in wisselende mate aandacht voor vlotte en meerbegaafde leerlingen. De onderbouw investeert sterk in leesbegeleiding, waarbij diverse leesvormen structureel zijn verankerd.

De school heeft een traditie als onthaalschool voor anderstalige nieuwkomers en stelt duidelijke doelen voor het bevorderen van de taalvaardigheid en de sociale integratie van deze leerlingen. Op basis van een individueel werkplan wordt een onderwijsaanbod op maat uitgewerkt. Centraal hierbij staan het (op een speelse wijze) aanleren en uitlokken van het Nederlands, waardoor de leerling zich zo snel als mogelijk betrokken kan voelen bij het schoolgebeuren.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling realiseert de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. De verschillende domeinen komen evenwichtig aan bod. Actieve werkvormen illustreren de visie van de school die een ervaringsgerichte invalshoek en een groeiende zelfsturing door de leerlingen voorstaat.

Curriculum	Ook na de vorige doorlichting bleef het team van de lagere afdeling de
Onderwijsaanbod	doorgaande lijn en de graduele opbouw in het aanbod voor wereldoriëntatie
<i>Referentiekader</i>	verder optimaliseren. Hierbij voerden de leerkrachten inhoudelijke bijstellingen
<i>Planning</i>	uit door overlappings- en hiaten weg te werken. De werkelijkheids- en
<i>Evenwichtig en volledig</i>	ervaringsgerichtheid vormden een belangrijke focus bij de keuze van de
<i>Samenhang</i>	onderwerpen. Deze acties verhoogden bij het team de gerichtheid op het
<i>Brede harmonische vorming</i>	realiseren van de leerplandoelen. Tijdens deze zoektocht verdiepte het team zich
<i>Actief leren</i>	opnieuw in de visie op wereldoriëntatie en in het leerplan.
	Via de nog recente implementatie van een onderwijsleerpakket streeft het team
	naar een inhoudelijk zo volledig mogelijk aanbod. De leerkrachten gebruiken dit
	pakket als eerste referentiekader om het onderwijsleeraanbod en –proces te
	plannen, uit te voeren en te evalueren. Ze gaan uit van de idee dat ze via het
	gebruik ervan op een gestructureerde, samenhangende wijze het leerplan
	toepassen en baseren zich hierbij op de bij het onderwijsleerpakket vermelde
	concordantielijst. Op dit moment zoeken de leerkrachten, in samenspraak met
	hun parallelcollega's, voor de eigen doelgroep uit in welke mate het gebruik van
	het onderwijsleerpakket spoort met de te bereiken leerplandoelen. Naast dit
	inhoudelijk aspect focust het team vooral op de werkelijkheidsgerichtheid van
	het aanbod en op een ervaringsgerichte aanpak van het onderwijsleerproces.
	Indien het onderwijsleerpakket ruimte biedt, voegen sommige leerkrachten nog
	inhouden voor de eigen doelgroep toe. Het betreft hier onderwerpen die meer
	gerelateerd zijn aan de leef- en ervaringswereld van de leerlingen. Ook
	schooleigen aspecten zoals onder meer de organisatie van extra-
	murosactiviteiten, projecten op schoolniveau, didactische uitstappen en de
	deelname aan initiatieven van externen krijgen hierbij een plaats. De mate
	waarin het leerplan en de leerjaarspecifieke leerplandoelen richtinggevend zijn
	om deze onderwerpen enerzijds in te bedden in de graduele benadering van het
	leergebied en ze anderzijds op hun relevantie te beoordelen, dient nog
	geëvalueerd.
	Via de combinatie van het onderwijsleerpakket en eigen inhouden komen alle
	domeinen op een vrij evenwichtige manier aan bod. Hoewel het
	onderwijsleerpakket in alle leerjaren thema's voorziet, blijkt vooral in de tweede

en derde graad een meer domeinspecifieke en cursorische benadering van wereldoriëntatie centraal te staan bij de planning, uitvoering en evaluatie. De visie en de basisprincipes van de eindtermen en het richtsnoer en de algemene principes van het leerplan, dat een geïntegreerde werking vooropstelt, worden hierdoor veeleer beperkt toegepast. De beleving van en de functionaliteit voor de werkelijkheid van het kind via de uitwerking van thema's en/of projecten en het bijbehorende principe van multiperspectiviteit vormen hierbij de fundamentele uitgangspunten, waarbij cursorisch onderwijs 'in bepaalde gevallen' noodzakelijk is. Het domein 'techniek' komt nog in mindere mate voor en is weinig verweven met andere domeinen. Het is niet duidelijk of en hoe de invulling ervan gelinkt is aan het leerplan.

Voor het team van de lagere afdeling bestaat de uitdaging er dan ook in om te blijven investeren in een thematische en multiperspectieve benadering om onder meer de volledigheid, de graduele opbouw, de werkelijkheidsgerichtheid en de didactische aanpak te (blijven) garanderen conform de maatschappelijke verwachtingen. Een correcte interpretatie van een aantal leerplandoelen die verwijzen naar de verwerving van inzichten en de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes vormt eveneens een aandachtspunt.

De leerkrachten besteden binnen de huidige onderwijspraktijk en het onderwijsleerproces intentioneel veel aandacht aan het waarnemen en exploreren van en het experimenteren met aspecten uit de leef- en ervaringswereld van de leerlingen. Daardoor vormen de beleving van en de functionaliteit voor de werkelijkheid van de leerlingen tot op zekere hoogte het uitgangspunt voor het wereldoriënterend onderwijs. De leerkrachten hanteren meer en meer flexibele en interactieve werkvormen om de leerlingen uit te dagen zelf verantwoordelijkheid voor hun leren op te nemen met het oog op het verhogen van het welbevinden en de betrokkenheid tijdens de lessen wereldoriëntatie. Deze werkvormen bieden mogelijkheden om tegemoet te komen aan de inhoud en betekenis van de leerplandoelen en de bijbehorende visie. De mate waarin alle leerkrachten erin slagen om een krachtige leeromgeving te creëren is opvallend. Algemeen krijgen leerlingen heel wat kansen om actief, interactief en/of coöperatief te leren en samen informatie te verwerven en te verwerken, waardoor de gezamenlijke constructie van kennis en – in toenemende mate – inzichten, 'leren leren' en 'sociale vaardigheden' ruime(re) kansen krijgt.

In alle klassen is er aandacht voor actualiteit, zowel dichtbij als veraf. Er worden echter nog kansen gemist om vanuit deze actualiteit leerinhouden te duiden of te verdiepen. De school voorziet een aanbod voor verkeerseducatie en voert een gezondheidsbeleid om de leerlingen aan te zetten tot een gezonde levensstijl.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen om de verdere realisatie en optimalisering van wereldoriëntatie materieel te ondersteunen. Vooral binnen de context van hun klas trachten de leerkrachten het onderwijsleerproces een hoger realiteitsgehalte te geven door onder meer de inbreng van realia en de actualiteit en het gebruik van multimedia en ICT. De mate waarin de referentiekaders voor tijd en ruimte intentioneel, geïntegreerd en dynamisch worden gebruikt, getuigt van een doordachte aanwending.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Het verruimen van de evaluatiepraktijk vormt een belangrijk aandachtspunt binnen het huidige optimaliseringstraject. De evaluatie van de vorderingen van de leerlingen verloopt via gerichte observaties, het gebruik van de (soms aangepaste) toetsen bij het onderwijsleerpakket of van zelfgemaakte toetsen. Andere, meer alternatieve evaluatievormen worden veeleer uitzonderlijk gebruikt.

De evaluatie is grotendeels gericht op de graduele ontwikkeling van studeervaardigheden en spoort met de wijze waarop leerkrachten hun onderwijsleeraanbod en –proces plannen en uitvoeren. Enerzijds focussen ze nog vrij sterk op de reproductie van kennis, maar ook de verwerving van inzichten en de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes worden geëvalueerd. Hoewel de aandacht voor alternatieve evaluatievormen groeit, vormt de evaluatie van de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes, die niet meteen ‘meetbaar’ zijn, nog een uitdaging voor de teamleden. Ook hier biedt een doelbewust en doelgericht gebruik van het leerplan duidelijk mogelijkheden om de evaluatie te verfijnen, te verbreden en te verdiepen.

De evaluatie voor wereldoriëntatie is niet enkel gericht op de rapportering. De terugkoppeling van de vorderingen is hierin beperkt tot een algemene score en een hiervan afgeleid percentage voor het leergebied. Ondanks de informatieve waarde ervan kan de feedback nog worden geoptimaliseerd, in het bijzonder via de verbreding van de evaluatie van inzichten, vaardigheden en attitudes. De beschikbare resultaten bieden op dit moment nog onvoldoende valide en betrouwbare informatie om het onderwijsleeraanbod en/of –proces op klas- of schoolniveau in kaart te brengen, te analyseren en te borgen of bij te sturen. De school is evenwel voldoende zelfkritisch om vanuit haar verantwoordelijkheid voor de eigen kwaliteitszorg de realisatie van de leerplandoelen voor wereldoriëntatie te bewaken.

Het gebruik van de resultaten met het oog op de bijsturing van het onderwijsleeraanbod en/of -proces op klasniveau of op de optimalisering ervan op schoolniveau kent een duidelijke groei. De school nam deel aan een externe toets van de onderwijskoepel, die binnen het hele team aanleiding gaf tot een gezamenlijke en diepgaande analyse van de resultaten.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De leerkrachten houden algemeen voldoende rekening met het ontwikkelingstempo en de beginsituatie van de leerlingengroep en de globale kenmerken van de leerlingen. Via het creëren van een veilig en stimulerend pedagogisch (klas)klimaat en de aandacht voor welbevinden en betrokkenheid hanteren ze meerdere werkvormen om een passend aanbod te voorzien.

Leerkrachten nemen vooralsnog minder initiatieven tot differentiatie en/of remediëring in de klaspraktijk. Tegenvallende toetsresultaten geven weliswaar aanleiding om één of meerdere inhoudelijke aspecten (klassikaal) te herhalen, maar worden weinig benut om zorgbrede of zorgverbredende initiatieven op te zetten.

3.1.1.6 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

De lagere afdeling streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen in voldoende mate na. De leerkrachten benaderen meerdere aspecten ervan op een geïntegreerde manier, waardoor de verschillende eindtermen aan bod worden gebracht.

Curriculum De inhoud van de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' vormt voor de leerkrachten een vertrouwd gegeven. Het team bracht in kaart welke activiteiten, acties, werkvormen,... per leergebied en per leerjaar gericht zijn op het nastreven van deze eindtermen. Tevens voert het team een huiswerkbeleid waarbij de eindtermen eveneens een invalshoek voor de concrete uitvoering vormen.

Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Ook de algemene gerichtheid om een krachtige leeromgeving te creëren waarin leerlingen kansen krijgen tot zelfstandig, zelfgestuurd en/of interactief leren, draagt bij tot een context waarin meerdere eindtermen impliciet aan bod komen. In de praktijk is 'leren leren' geïntegreerd in verschillende leergebieden. De leerlingen krijgen onder meer waardevolle impulsen om verschillende informatiebronnen te (leren) gebruiken, om problemen op te lossen en om te leren plannen, studeren en organiseren.

De structurele organisatie van hoeken- en/of contractwerk is duidelijk gericht op het nastreven van de eindtermen. De didactische aanpak in de gebruikte onderwijsleerpakketten bevat eveneens zeer frequent aspecten van 'leren leren'. Het structureel gebruik ervan binnen de lagere afdeling garandeert voor deze aspecten een vorm van graduele opbouw.

De aandacht voor actief en interactief leren biedt eveneens heel wat kansen en mogelijkheden om vaardigheden en attitudes op het niveau van het reguleren van eigen denk- en leerprocessen en van leerhoudingen te ontwikkelen.

Ook aan het leren plannen en organiseren van lessen, taken en opdrachten besteden leerkrachten – afhankelijk van hun leerlingengroep – intentioneel heel wat aandacht. Ze trachten op basis van de beginsituatie van de leerlingen verder te bouwen aan aspecten van zelfstandigheid en/of zelfsturing. Deze aanpak resulteert afhankelijk van het leerjaar onder meer in het aanreiken van concrete studietips, het vlot leren gebruiken van toetswijzers en een duidelijke focus op planning en organisatie via het gebruik van een leerlingenagenda.

De leerkrachten stellen eveneens duidelijke verwachtingen voor de ontwikkeling van houdingen bij de leerlingen, in het bijzonder wat nauwkeurigheid en efficiëntie betreft. Waardevol zijn de voorbereiding en de afstemming hierop vanuit de kleuterafdeling. Reeds van bij de jongste kleuters hebben de leerkrachten gericht aandacht voor zithouding en gespreksregels!

Materieel beheer De school beschikt over voldoende middelen om de inspanningsverplichting voor 'leren leren' na te streven. Zo gebruikt het team – indien relevant voor hun doelgroep – onder meer een algemene aanpakstrategie, passende referentiekaders, algoritmen bij verschillende leergebieden en heuristische om leerlingen te stimuleren tot het leren van 'leren'.

Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Het gebruik van allerlei materialen en leermiddelen binnen het hoeken- of contractwerk, de inschakeling van ICT en het gebruik van leerlingenagenda's dragen eveneens bij tot het 'leren leren' bij de leerlingen.

Evaluatie De leerkrachten zijn zich bewust van hun gezamenlijke opdracht voor 'leren leren'. De meer impliciete manier waarmee de eindtermen worden nagestreefd
Evaluatiepraktijk resulteert evenwel in een minder uitgesproken evaluatie van de concrete
Evenwichtig en representatief eindtermen. De evaluatie van de ontwikkeling van de leerlingen voor 'leren leren'
Kindvolgsysteem gebeurt veeleer vanuit een synthese van ervaringen en vaststellingen in de
Leerlingvolgsysteem klaspraktijk dan wel op basis van de concrete eindtermen.
Gericht op bijsturing

In de rapportering zijn meerdere aspecten van 'leren leren' terug te vinden. Binnen 'leerhouding' geven leerkrachten ouders en leerlingen feedback over 'betrokkenheid en concentratie', 'huistaken en lessen' en/of 'taken in de klas'. Deze drie invalshoeken krijgen een verdere, specifieke invulling op basis van de gestelde verwachtingen binnen het leerjaar.

Begeleiding De leerbegeleiding voor 'leren leren' bestaat grotendeels uit de doelgerichte
Leerbegeleiding ondersteuning of coaching van leerlingen bij de uitvoering van opdrachten en/of
Beeldvorming huistaken.
Zorg

Wanneer individuele leerlingen manifest uitvallen en/of specifieke ondersteuning behoeven, nemen leerkrachten algemeen initiatieven om te differentiëren in verwachtingen en/of om bijkomende begeleiding te voorzien.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Voor het voeren van een dynamisch risicobeheersingsbeleid maakt ze gebruik van eigen vaststellingen en van analyses van deskundigen. De actiepunten, de middelen, de verantwoordelijkheden, het tijdschema en de evaluatie vinden we terug in degelijk uitgewerkte, concrete en realistische plannen. Uit de planning blijkt dat de school proactief handelt en de opmerkingen en inbreuken opvolgt. Ze heeft een eigen preventiemedewerker en krijgt daadkrachtig ondersteuning vanuit de interne dienst van het schoolbestuur.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Sterke visieteksten en uitgeschreven procedures sturen heel wat onderwijskundige aspecten aan. Het reflectief vermogen van de school is voldoende ontwikkeld om vanuit een kritische zelfevaluatie relevante prioritaire werkpunten te weerhouden. De directeur en het kernteam – en ruimer het hele team – voeren een doordacht en gedeeld beleid om proactief en planmatig doelen op korte, middellange en lange termijn uit te zetten. Het schoolteam beschikt over een dynamisch prioriteitenplan dat sterk richtinggevend is voor pedagogische studiedagen en nascholingen die meestal gericht zijn op de implementatie van vernieuwingen in de ganse school. Momenteel weerhoudt de kleuterafdeling het implementeren van het digitaal planningsinstrument, terwijl de lagere afdeling het leergebied wereldoriëntatie verder prioriteert. De gekozen prioriteiten worden telkens via een aantal welomschreven stappen aangezet, geïmplementeerd en verankerd.

Het intern leiderschap peilt regelmatig naar de behoeften van teamleden naar nascholing en plaatst deze in een perspectief van schoolontwikkeling. De individuele nascholingsinitiatieven dienen zoveel mogelijk te kaderen binnen het persoonlijk ontwikkelingstraject van het teamlid of binnen de schooleigen prioriteiten.

Het intern leiderschap cultiveert doelbewust de gezamenlijke groei in professionaliteit met het hele team. Deze benadering biedt bij elke verandering of vernieuwing een breed draagvlak om samen op weg te gaan, elkaar te inspireren, motiveren en waarderen.

Ondersteuning De keuze van thema's voor pedagogische studiedagen gebeurt op basis van het prioriteitenplan. Het intern leiderschap bepaalt afhankelijk van het thema de bijbehorende methodiek en zorgt – indien wenselijk – voor een externe deskundige. Deze studiedagen en de personeelsvergaderingen vormen de ruggengraat van veranderings- en vernieuwingsprocessen binnen de school. De personeelsvergaderingen hebben zowel een onderwijskundige als een informatieve en organisatorische functie. De doelgerichte en vraaggestuurde begeleiding van externe Brusselse ondersteuningsdiensten draagt in grote mate bij tot de professionalisering van het ganse schoolteam op het vlak van taalvaardigheidsonderwijs en -diversiteit.

De nascholingscultuur leidt tot een grote bereidheid bij de teamleden om zichzelf verder te professionaliseren. Ze volgen individuele nascholing vanuit eigen interesses, persoonlijk ervaren noden of vanuit hun specifieke opdracht of verantwoordelijkheid. De bij nascholing verworven inzichten worden met andere collega's gedeeld tijdens overlegmomenten.

Informeel en zeer gestructureerd formeel overleg spelen een belangrijke rol in het ontwikkelingsproces van de school. De cultuur van openheid binnen de school en de gedeelde verantwoordelijkheid van teamleden voor aspecten van de werking van de school bieden ruime perspectieven om deskundigheden te delen en de onderlinge afstemming te verhogen. Opvallend is de deprivatisering van de eigen praktijk, waardoor er heel wat kansen om van en met elkaar te leren aanwezig zijn. De mate waarin zowel goede praktijk als gelijkenissen en verschillen in de pedagogisch-didactische aanpak van teamleden worden benut om de interne deskundigheid te verhogen, is opmerkelijk.

Meerdere werkgroepen zijn verantwoordelijk voor de concrete organisatie van activiteiten en festiviteiten of voor de uitwerking van onderwijsinhoudelijke aspecten.

Doeltreffendheid Periodiek bespreekt het schoolteam de aanpak en de resultaten van de genomen initiatieven. De primaire focus op teamgerichte nascholing en de daaropvolgende gezamenlijke implementatie van een verandering of vernieuwing in de school- of klaswerking leiden geregeld tot reflectie en evaluatie op teamniveau.

Het intern leiderschap investeert in het creëren van een open cultuur waarin samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheden vanzelfsprekend zijn. De structurele opvolging van implementaties biedt bijkomende mogelijkheden tot zowel onderwijskundige als organisatorische bijsturingen. Met het oog op het 'afronden' en borgen van gekozen prioriteiten ondersteunen een structurele opvolging en coaching van leerkrachten onderwijskundige en organisatorische vernieuwingen.

Ontwikkeling Het intern leiderschap beschikt over meerdere kanalen en (overleg)structuren om via zelfevaluatie de doeltreffendheid van het professionaliseringsbeleid te beoordelen.

Naast prioriteiten gebaseerd op schoolinterne aspecten heeft het intern leiderschap ook oog voor externe onderwijskundige of maatschappelijke ontwikkelingen die een impact kunnen hebben op het ontwikkelingsproces van de school. Zowel schoolinterne als –externe invloeden spelen mee in de bepaling van het prioriteiten- én het nascholingsplan.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid Het schoolteam heeft een duidelijke visie op de sociaal-emotionele begeleiding die uitgaat van het welbevinden van alle kinderen. Het team benadert dit proactief als fundament voor de algemene zorg op school. Het leerplan 'relationele vorming' van de eigen koepel vormt de zichtbare leerlijn. Hierin zijn omgaan met de eigen gevoelens, inlevingsvermogen en sociale vaardigheden belangrijke waarden. Het team wil de leerlingen op een positieve wijze leren omgaan met elkaar en wil hen vooral leren samenwerken en samenleven. Expliciete aandacht gaat naar eventuele problemen die uit de thuiscontext voortvloeien.

De school wil impliciet de weerbaarheid van haar leerlingen verhogen door in te zetten op conflicthantering. Dit is merkbaar in het dagelijks pedagogisch klimaat, het samenlevingsmodel dat de school uitbouwt en de leef- en werkcultuur die er heersen. Projecten als de leerlingenraad, het afnemen van sociogrammen en het ter beschikking stellen van speelkoffers zijn enkele van de doelgerichte initiatieven die de leerkrachten ter zake nemen.

Ondersteuning Tijdens het vele informele en formele overleg verwerven de leerkrachten gezamenlijk inzichten over de sociaal-emotionele begeleiding. De zorgcoördinator is het aanspreekpunt voor het socio-emotionele luik. De school hanteert afspraken, procedures en werkdocumenten om specifieke sociaal-emotionele noden op te sporen en te signaleren. Exemplarisch is de strategie voor de screenings van welbevinden, betrokkenheid en competenties. In beide afdelingen worden het gedrag en de sociale ontwikkeling van de kinderen voornamelijk via observaties doelgericht opgevolgd. Alle leerkrachten zijn alert voor signalen van 'pesten'. Sommigen organiseren geregeld gestructureerde leerlingengesprekken. Binnen de planning voor de acties rond sociale vaardigheden hanteren de leerkrachten methodieken om de sociale competenties van de leerlingen te verhogen. Initiatieven als de 'Brede school', het 'anti-pestproject' en het werken met gedragscontracten voor bepaalde leerlingen en kleuters zijn hiervoor illustratief. Het intern leiderschap toont een sterke aandacht voor kleuterparticipatie. De opgezette acties in dit verband en de goede verstandhouding met de ouders maken dat bijna alle kleuters op regelmatige basis naar school komen.

Doeltreffendheid De klas- en schoolgedragsregels bieden de kinderen duidelijkheid en een veilige leefomgeving. De verantwoordelijkheid die de leerlingen in de leerlingenraad krijgen, draagt eveneens bij tot de ontwikkeling van hun 'burgerzin'. Via groepswork bieden de leerkrachten de leerlingen kansen om hun sociale vaardigheden te oefenen. Zo worden didactische processen vaak aangestuurd vanuit actief en interactief leren. Leerkrachten geven 'de band tussen de leerlingen' en het 'respect' als belangrijkste doelstellingen aan. Effecten van de positieve houding van de leerkrachten tonen zich in een betere vertrouwensband met en een bredere beeldvorming over de leerlingen en als gevolg hiervan een efficiëntere hulpverlening. Deze aanpak draagt ertoe bij dat er minder gepest wordt op school en dat de leerlingen er graag vertoeven. De doeltreffendheid van de vanuit de leerlingenraad voorgestelde acties blijkt onder meer uit het speelplaatsbeleid. Dit wordt in een werkgroep uitgewerkt en moet zorgen voor een aangename omgeving en een veilige structuur gedurende de recreatie- en eetmomenten. Het schoolteam bevroeg onlangs de tevredenheid van haar leerlingen en analyseerde de gegevens op klas- en schoolniveau. Sociaal-emotionele vaardigheden worden opgenomen in het rapport.

Ontwikkeling Het huidige interne beleid heeft een sterk vertrouwen in de zorg en de aanpak van elke individuele leerkracht. Het digitaal kindvolgsysteem biedt hen de nodige ondersteuning om het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen doelgericht in kaart te brengen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De school beschikt over een beleidsvoerend vermogen dat doorheen de jaren leidde tot een duidelijke eigenheid. Het schoolteam investeert sterk in de ontwikkeling van een gezamenlijke doelgerichtheid, gebaseerd op een duidelijk pedagogisch project met een uitgesproken visie op leren en onderwijzen binnen de specifieke schoolcontext. Binnen de huidige beleidscontext worden alle teamleden, afhankelijk van hun verantwoordelijkheden, in één of meerdere subgroepen betrokken bij de beleidsvoorbereiding of –uitvoering. Het intern leiderschap kiest expliciet voor een participatief beleid en gedeeld leiderschap. Het team focust sterk op het creëren van een breed draagvlak voor zowel onderwijskundige als organisatorische beslissingen of afspraken. Op die manier slagen de leerkrachten erin om ‘samen school te maken’. Het huidige beleidsvoerend vermogen vormt een stevige basis om toekomstige verwachtingen in te lossen. De school beschikt zo over een draagvlak om haar maatschappelijke opdrachten op een gestructureerde, kwaliteitsvolle en participatieve manier te realiseren.
- Visieontwikkeling** Het innovatief vermogen van de school komt tot uiting in de sterke focus op visieontwikkeling bij de implementatie van veranderingen of vernieuwingen. Het intern leiderschap volgt de onderwijsontwikkelingen van nabij op en weerhoudt passende vernieuwingen met een ingeschatte meerwaarde voor de klas- of schoolwerking. Visieontwikkeling en professionalisering horen onlosmakelijk samen om het huidige onderwijs actueel te houden of te optimaliseren. Het proces van schoolwerkplanning biedt een duidelijke houvast om op een doordachte manier te werken aan visieontwikkeling, het creëren van een draagvlak, het bepalen van afspraken en procedures, de inzet van personeel, de aanmaak of aanschaf van leermiddelen,...
- Opvallend is de strategische planning van prioriteiten op middellange en lange termijn. Dit globale plan wordt verder geconcretiseerd in jaaractieplannen, waardoor alle teamleden duidelijk weten welke trajecten er zullen worden doorlopen, welke rol zij hierin zullen spelen en welke verwachtingen aan hen zullen worden gesteld. Deze benadering creëert een duidelijke dynamiek binnen het schoolteam, waardoor er algemeen ook een open schoolcultuur tot stand komt.
- Besluitvorming** De huidige beleidsstructuur biedt een draagvlak waarbij teamleden, afhankelijk van hun verantwoordelijkheden en van hun deelname aan overlegmomenten, het zorgteam, kernteam of de werkgroepen, betrokken worden bij de aansturing van de schoolwerking. Het kernteam heeft zowel een beleidsvoorbereidende als –ondersteunende functie. Daarnaast nemen het zorgteam en meerdere werkgroepen specifieke verantwoordelijkheden op. Op die manier slaagt het team erin om ‘samen school te maken’.
- Het intern formeel overleg neemt een belangrijke plaats in. Het schoolteam beschikt over een gestructureerde overlegcultuur. Studiedagen, personeelsvergaderingen, paralleloverleg, zorgoverleg,... hebben een positieve invloed op de schoolwerking.

- Kwaliteitszorg** Het intern leiderschap besteedt in toenemende mate aandacht aan de ontwikkeling van een eigen kwaliteitszorgsysteem om sterke en zwakke kanten van de school- en klaswerking in kaart te brengen, te analyseren, te bespreken en passende acties te ondernemen om aspecten te borgen of bij te sturen. Hierbij worden kansen gecreëerd om de kritische ingesteldheid van het team aan te wakkeren.
Het zelfevaluerend vermogen van de school blijkt onder meer uit de expliciete opvolging van innovaties tot op de klasvloer, het strategisch gebruik van evaluatiegegevens op klas- en schoolniveau en de structurele (periodieke) deelname aan genormeerde of externe toetsen met bijbehorende verwerking binnen het kwaliteitszorgsysteem.
- Talenbeleid** Als Nederlandstalige school in Brussel wil de school bijzondere aandacht geven aan de taalvaardigheid van haar kinderen. Het schoolteam werkt hierdoor permanent aan de verbetering én de vernieuwing van haar taalonderwijs en heeft hiervoor een taalbeleidsplan opgesteld. Daarbij maakt het gebruik van externe ondersteuningsinitiatieven.
Het schoolteam legt in het onderwijsaanbod de nadruk op betekenisonderhandeling en sociaal en strategisch leren. De school biedt planmatige hulp aan kinderen met taalproblemen en gaat proactief om met de instroom van anderstaligen.
In het kader van 'Brede school' neemt het schoolteam diverse initiatieven om het gebruik van de Nederlandse taal te bevorderen. Het streeft een sterke betrokkenheid van de ouders na en stimuleert hen tot het volgen van lessen Nederlands.
De school evalueert samen met externen jaarlijks de uitvoering van de kortetermijndoelen van het talenbeleid en stuurt deze indien nodig bij.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengen.
Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties sterk vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leerkracht- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten nauw aan bij de vooropgestelde doelen.
Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.
Het hele schoolteam kent de effecten van de acties binnen zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.
Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers streven de leerplandoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie doelgericht op een stapsgewijze, geïntegreerde en evenwichtige wijze na.
- De kleuteronderwijzers slagen erin om in de dagelijkse praktijk een krachtige leeromgeving te ontwikkelen waarbij de kleuters door het aanbod, de rijke hoeken en de doelgerichte ondersteuning ruime kansen tot actief leren krijgen.
- De leerkrachten van de lagere afdeling realiseren een zorgbrede werking voor Nederlands, in het bijzonder voor woordenschatsverwerving, taalbeschouwing, lezen, luisteren, spreken en schrijven.
- In de lagere afdeling realiseren de leerkrachten de leerplandoelen voor wereldoriëntatie in voldoende mate.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De aandacht en zorg voor een stimulerend pedagogisch klimaat en voor het creëren van een krachtige leeromgeving dragen bij tot het welbevinden, de betrokkenheid, de motivatie en het positief zelfbeeld van de leerlingen.
- Door de focus op een zo hoog mogelijke gezamenlijke doelgerichtheid investeert het intern leiderschap in deskundigheidsbevordering van individuele teamleden en van het hele team.

Wat betreft het algemeen beleid

- De huidige beleidsstructuur en -cultuur, waar het team onder impuls van het intern leiderschap op een doordachte manier samen school maakt, met erkenning van de professionaliteit van alle kindbetrokkenen, bieden een toenemend draagvlak om tegemoet te komen aan de maatschappelijke verwachtingen.
- Vanuit de eigenheid van de school en de gerichtheid op hedendaags, kwaliteitsvol onderwijs krijgen onder meer visieontwikkeling en schoolwerkplanning een duidelijke plaats in de beleidsvoering.
- Het intern leiderschap implementeert samen met het schoolteam onderwijsinnovaties via gerichte professionalisering, structureel overleg en opvolging.
- De uitbouw van een kwaliteitszorgsysteem waarbij het team systematisch informatie verzamelt, analyseert en benut om onderwijskundige of organisatorische aspecten te borgen of bij te sturen, genereert een werking vanuit ontwikkelingsperspectief.
- De ondersteuning bij de organisatie van het beleid inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne is een voorbeeld van goede praktijk.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De verdere verfijning van het planningsinstrument biedt in de kleuterafdeling kansen om het onderwijsleeraanbod en -proces en de opvolging van de ontwikkeling van de kleuters nog te optimaliseren.
- Voor wereldoriëntatie kan een structurele investering in visieontwikkeling leiden tot een nog meer uitgesproken thematische en multiperspectieve benadering van het onderwijsleeraanbod, zodat het team van de lagere afdeling meer tegemoet komt aan de visie en de basisprincipes van de eindtermen en de visie van het leerplan.
- In beide afdelingen kunnen vanuit een verhoogde aandacht voor het domein 'mens en techniek' de leerplandoelen doelgerichter aan bod worden gebracht.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Frank Verstraelen de inspecteur-verslaggever	Veronique VANHERCKE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	